

La mostra serà a Barcelona a l'abril i il·lustra l'esperit autònom de la Catalunya de 1900 a 1936

El mític Empordà republicà i d'esquerres, en una exposició

Ignasi Aragay
BARCELONA

Els catalanistes d'esquerres empordanesos del primer terç de segle són els protagonistes d'una exposició que retrata l'esperit autònom i progressista de la Catalunya republicana.

La mostra es pot veure ara al Museu de l'Empordà, i a partir de mitjans d'abril, al d'Història de Catalunya, a Barcelona.

Ignasi Iglésias, Pere Coromines, Gabriel Alomar, Josep Pous i Pagès, Prudenci Bertrana, Jaume Miravittles, Joaquim Xirau, Víctor Català, Alexandre Deulofeu, fins i tot Salvador Dalí i Carles Fages de Climent són alguns dels noms de la cultura i la política, alineats amb el republicanisme federal, que van transcendir l'àmbit empordanès d'actuació en les tres dècades inaugurals del segle XX. A l'exposició *Figueres, 1900-1936. Imatge i història de la Catalunya republicana*, tots ells comparteixen protagonisme amb figures locals –sobretot l'ideòleg Josep Puig Pujades i l'alcalde Maria Pujulà– d'una època, una ciutat i una comarca que en bona mesura es va avançar a la resta del país en l'eclosió d'un catalanisme d'esquerres majoritari i fins i tot de masses. Un moviment que, lluny de sorgir del no-res, entroncava amb la llavor escampada durant la centúria anterior per personalitats com Abdó Terrades i Narcís Monturiol, introductors del comunisme utopista d'Étienne Cabet, i Pep Ventura, tres cons-

El president Francesc Macià en un bany de masses a Figueres (1931-1933)

picus representants del catalanisme popular –obrerista, republicà i anticlerical– que al XIX es va contraposar amb el catalanisme jocfloral i conservador. En paraules de Josep Pla, a finals del vuit-cents “s'anà dibuixant la figura del republicà empordanès, demòcrata i modest, obert i comprensiu, construït sobre dues tendències molt fixes: intangibilitat de la propietat privada i intangibilitat del lliure pensament”.

Des de la desfeta colonial del 1898 fins a la dramàtica Guerra Civil, l'exposició, centrada en aquest prototip planià, mostra els fenòmens que van accelerar la societat catalana cap una modernitat no exempta de traumes: innovació tecnològica –electrificació, diversificació industrial, millora de les comunicacions–, obrerisme revolucionari, catalanisme polític, incorporació de les dones a la

vida pública, immigració, urbanització i democratització de la cultura són alguns dels elements decisius d'un canvi de model social que, tot i acabar malament, va resultar espectacular, tal com reflecteix el cas de la capital empordanesa.

La reforma de la Rambla coronada pel monument a Monturiol, la construcció del Parc del Bosc i la Biblioteca Popular, l'edificació del Teatre Cine Jardí –amb 1.800 places era un dels més grans del país– i la fundació de l'agrupació cultural Ateneu dins l'històric Casino Menestral són mostres de la vitalitat d'una ciutat de 14.000 habitants on, pel seu caràcter fronterer i per la sòlida tradició republicana, aviat es van respirar aires de llibertat i creativitat, tant en l'àmbit polític com en el cultural.

Les nombroses capçaleres periodístiques sorgides en el

període (55), entre les quals destaca *L'Empordà Federal*, són un altre exemple del moment daurat que va viure aquesta població, període que queda reflectit en l'exposició, comisariada per Jaume Santaló, i el catàleg, amb textos del mateix Santaló, Josep M. Fradera, Àngel Duarte, Enric Pujol, Josep M. Bernils, Joan Falgueras, Jordi Pla i Alfons Romero.

Jordi Vilajoana farà un Consell Assessor de la Cultura “transversal”

Redacció
BARCELONA

El conseller de Cultura de la Generalitat, Jordi Vilajoana, va declarar ahir que a finals de mes estaran totes les gestions fetes per tirar endavant un Consell Assessor de la Cultura a Catalunya, ens que ha de ser “transversal” i que ha de permetre “el diàleg i l'anàlisi dels reptes que té plantejada la cultura en el pròxim mil·lenni”. Algunes de les persones proposades per formar-ne part ja han donat el sí a Vilajoana, el qual també va anunciar ahir el repte d'introduir el català a la premsa esportiva.

L'escriptora cubana Mayra Montero, premi La Sonrisa Vertical

Redacció
BARCELONA

L'escriptora d'origen cubà, Mayra Montero, establerta a Puerto Rico, ha guanyat el premi Sonrisa Vertical amb l'obra *Púrpura profundo*, unes suposades memòries eròticomusicals d'un crític de música jubilat. Segons ha declarat l'autora, amb aquesta obra “he volgut rescatar les meves experiències com a periodista a través de la història d'un crític musical que es jubila i decideix escriure les seves experiències professionals i amoroses amb virtuoses i virtuoses de la música”.

David Castillo i Rosa Regàs ensenyen com neix un llibre

Redacció
BARCELONA

Els escriptors David Castillo i Rosa Regàs protagonitzaran el curs 'Com neix un llibre. De la idea al producte', basat en les novel·les que acaben de publicar.

Es tracta d'un curs sobre creació literària i edició, de dinou sessions de durada, en què David Castillo, responsable del suplement *Cultura* de l'AVUI, explicarà les fases que ha seguit la seva novel·la *El cel de l'infern*, des de la seva concep-

ció i escriptura fins a la seva publicació, distribució i venda. El mateix farà Rosa Regàs amb la seva novel·la *Luna lunera*. L'objectiu del curs és introduir els assistents en el procés creatiu i en el món de l'edició per mitjà de coneixements pràctics sobre la matèria. El curs es divideix en sis parts: La creació; la decisió i l'elecció; l'edició; la producció; la distribució, màrqueting i venda; i la promoció i recepció. El curs, coordinat per Lateral Simposio, es farà a la sala Àmbit Cultural d'El Corte Inglés de Portal de l'Àngel cada dijous des del 9 de març fins al 29 de juny a les 7 de la tarda.

La novel·la de David Castillo, *El cel de l'infern*, que acaba de guanyar el premi Crexells de narrativa de l'Ateneu Barcelonès, serà traduïda al castellà per Editorial Anagrama, que n'ha comprat els drets mundials, segons informa la mateixa editorial.

el diari AVUI us convida al teatre:

Espectacle en castellà

El triciclo

de Fernando Arrabal

Quatre rodamons han de pagar un vell tricicle que és el seu únic instrument de subsistència.

del 23 de febrer
al 12 de març

25%
descompte

HORARIS: dimecres i dijous, a les 21 h; divendres i dissabtes, a les 22.30 h; diumenges, a les 19 h.
PREU: 2.000 ptes.

Presentant el seu carnet de subscriptor del diari AVUI al Versus Teatre en el moment de l'adquisició de l'entrada.

VERSUS
TEATRE

Castillejos, 179 (Gòries)
Teléfono 93 232 31 84

LA MATRONA
DE SEVILLA

CLUB DE SUBSCRIPTORS